[32]

OKÓLNIK 1szy.
1858.

CENTRALIZACYA

TOWARZYSTWA DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO

DO

OGÓŁU TOWARZYSTWA.

—

Obywatele !

Wybrani przez was do Centralizacyi, rozpoczynając pełnienie obowiązków naszych, chcemy spojrzyć na drogę, którą wraz z wami, Obywatele, iść mamy.

Droga nasza jest wytkniętą : na niéj celem jest niepodległość Polski, przewodniczką—zasada demokratyczna, środkami—dobra wola. Oto w streszczeniu wszystko, z czém obecnie przystępujemy do czynności.

O celu i zasadach nie będziemy mówili. Znane są one powszechnie i uznane przez wszystkich, którzy kochają ojczyznę i chcą dla niéj pracować. Nie odstąpimy i odstąpić od nich nie możemy.

Lecz, by dojść do celu, nie dość wyznawać zasady, nie dość wspierać je dobrą wolą ;—potrzeba wolą tak wytężyć, aby zamieniła się w czyn.

Piérwsze przeto odezwanie się nasze do was, Obywatele, wyrazi się krótko :

pracujmy !..
bo praca sprowadzi czyny ;
bo czyny wesprą zasady ;
bo zasady spojone z czynami zaprowadzą nas do Polski.

Związek ten pomiędzy pracą dla Polski a Polską—pomiędzy środkami a celem—wykazuje nam obowiązki nasze : poświęcić wszystko dla Polski..

W duchu poświęcenia zawiązaném zostało Towarzystwo Demokratyczne Polskie ;—przejmijmyż się nim nawskróś !..

A naprzód : naprawmy wszystko złe, przeszkadzające Towarzystwu działać ;—przebaczmy sobie wzajemnie urazy,—przebaczmy nawet błędy popełnione : niech piérwsze upadną w obec miłości Ojczyzny !.. niech drugie posłużą jako nauka!.. i w jedném ognisku demokratyczném, skupmy wszystkie cnoty i talenta, obracając je na korzyść sprawy polskiéj.

Powołujemy więc wszystkich członków Towarzystwa do pełnienia obowiązków demokratycznych, oraz wzywamy ich do skłaniania współwygnańców, wyznających zasady nasze, do łączenia się z nami i krajowców, podzielających przekonania nasze, do współdziałania

z Towarzystwem :—Polsce bowiem nowe dziś, na drodze łask, zagrażają niebezpieczeństwa, którym niezwłocznie stawić czoło należy; potrzeba więc wzmódz siły nasze i rozszérzyć czynność, prowadząc ją wszystkiémi naraz sposoby : słowem, piórem, czynem—w kraju i zagranicą, i doprowadzając ją zdwojonym bojowym krokiem, do stanowczego, orężnego rozprawienia się o Polskę.

Nie wymieniając szczegółowo obowiązków członków Towarzystwa, przypominamy wam, Obywatele, że porządek jest konieczným warunkiem skutecznego działania. W imie przeto porządku, żądamy od was :

1) zorganizowania sekcyi wszędzie, gdzie takowe są zdezorganiwane ;

2) przysłania nam listy imiennéj członków każdéj sekcyi ;

3) wyszczególnienia przy każdém nazwisku ilości miesięcznego podatku ;

Bez tego bowiem nie będziemy w stanie ni działać, ni przystąpić do przeprowadzenia reform, jakich wymagać mogą zmieniające się z czasem, tak w kraju jak za granicą, okoliczności, do których zastósować się należy : bez sekcyi nie można prowadzić dyskussyi, bez pieniędzy nie podobna publikować takowych.

Przedstawiamy wam przytém wniosek Sekcyi Nantes, oddając go pod dyskusyą Towarzystwu. Wniosek ten jest następujący :

"Dla zapobieżenia dalszéj anarchii w Towarzystwie ; dla przeszkodzenia, aby go nie brano więcéj za karczmę lub białowiejską puszczę, do któréj wchodzić albo z któréj wychodzić można stósownie do kaprysu lub rachub osobistych ; aby nie używano jego imienia do osłonienia robót i targów do jego rozbioru dążących; dla poznania tych, którzy wśród uciskającéj nas niedoli pozostali mu wiernymi; dla wskazania tym, którzy pozostają w związku pomimo ciągłych usiłowań dążących do rozerwania i zniszczenia go, ile postępowanie takie jest niegodném ludzi chcących być szanowanymi ; słowem, dla wrócenia do ładu a uczciwego braterstwa i sumiennéj wspólności usiłowań dla sprawy publicznéj, pragniemy, aby Centralizacya przedstawiła pod zatwierdzenie Towarzystwa następujący wniosek :

1.) Wszyscy bez wyjątku członkowie zapisani na liście Towarzystwa będą węzwani, aby

we Francyi i Anglii, w przeciągu miesiąca ;
poza témi krajami, w Europie, w przeciągu dwóch ;
poza Europą, w przeciągu sześciu miesięcy

oświadczyli, czy chcą lub nie należeć do Towarzystwa i woli jego ulegać ?

2.) Wręczenie tego wezwania, bądź osobiście bądź pisemnie, będzie stwierdzone przez dwóch świadków, a to aby nikt nie mógł się wymawiać nieświadomością.

3.) Odmawiający natychmiast, a milczący po upłynionym terminie, z listy Towarzystwa wykréślonymi i w okólniku ogłoszonymi zostaną.

"Tym tylko sposobem Towarzystwo położy tamę udawanym czy rzeczywistym werbunkom do obozów wprost przeciwnych zasadom Towarzystwa.

"P. S. Wniosek nasz nie ma na celu wykréślania ; głównie dąży do tego, aby ci co bruždzą sami *ipso facto* znaleźli się wykréslonymi i nie odważali się

liczyć do Towarzystwa, kiedy albo obojętnymi albo nieprzyjaciółmi dlań stali się."

Termin do nadesłania nam uwag nad wnioskiem powyższym naznaczamy na dzień 30 Listopada 1858 roku.

Wstrzymaliśmy wyjście niniejszego Okólnika, dla sprawdzenia niespodzianéj a smutnéj wieści, ogłoszonéj w dziennikach krajowych, o wzięciu amnestyi przez Ob. Konstantego Bobczyńskiego. Jakoż rzeczywiście, po ogłoszeniu ostatnich wyborów, Ob. Bobczyński otrzymał amnestyą. A chociaż Ob. Bobczyński odrzucił takową, jednakże fakt ten, przesądzony od dawna przez Towarzystwa, zniewala nas do nieprzyjęcia Ob. Bobczyńskiego do składu Centralizacyi.

Pozdrowienie i Braterstwo.

Członkowie Centralizacyi Towarzystwa Demokrat. Polskiego:

Ludwik Bulewski,
Zygmunt Miłkowski,
Antoni Żabicki.

Londyn, dnia 15 Października 1858 r.

Adres Centralizacyi: *Mr. A. Zabicki, 2, Thanet Str., Burton Crescent, London.*
Adres Komisyi P.: *Mr. Martin Kroczynski,* 31, *R. de l'église, Batignolles, Paris.*